

- I Z V E Š T A J -

Sa 18, 19. i 20. radnog sastanka PEM PAL Zajednice prakse interne revizije, o proceni rizika, obuci i setifikaciji, i osiguranju kvaliteta - Lavov, Ukrajina (8-12. oktobar 2012.)

Članovi Zajednice prakse interne revizije su u oktobru održali tri radionice o proceni rizika, obuci i sertifikaciji, i osiguranju kvaliteta, u gradu Lavovu, u Ukrajini. Na skupu u Lavovu je bilo 39 učesnika iz 13 zemalja, uključujući zemlje članice PEM PAL-a (Albanija, Jermenija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Mađarska, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Rumunija, Rusija, Ukrajina i Uzbekistan), kao i Holandije i Portugalija (članovi Resursnog tima su pozvali goste radi predstavljanja iskustava njihovih zemalja). Stručnjaci iz organizacije OECD SIGMA, Jean-Pierre Garitte i Joop Vrolijk, predstavnik Svetske banke Arman Vatian, prevodioci i predstavnici PEM PAL Sekretarijata su takođe prisustvovali radionicama.

Na radionicama u Lavovu, učesnici su proučavali primere postojeće dobre prakse u zemljama učesnicama skupa i radili na izradi dokumenta koji će predstavljati resurs znanja za članove ZP interne revizije. Nastavili su sa izradom Modela metodologije za procenu rizika. Pored toga, učesnici su razvili Smernice dobre prakse za kontinuirani profesionalni razvoj internih revizora u javnom sektoru i finalizirali i usvojili dokumente koje je prethodno izradila Radna grupa za obuku i sertifikaciju, a koji će biti naknadno objavljeni: PEM PAL Program obuke za aktivne interne revizore, Model smernica za mentorski rad i Rečnik pojmova u oblasti interne revizije. Učesnici su takođe razradili Smernice za kontrolu kvaliteta u toku vršenja revizije.

1) Radionica radne grupe za procenu rizika – procena rizika, godišnje i strateško planiranje (8-9. oktobar 2012. godine)

Ciljevi radionice:

- Omogućavanje učesnicima da steknu nova saznanja o proceni rizika na osnovu primera dobre prakse;
- Revidiranje nacрта Modela metodologije za procenu rizika i postizanje dogovora o strukturi metodologije dobre prakse za procenu rizika;
- Razmatranje konkretnih tema koje će biti uključene u sadržaj Modela metodologije dobre prakse za procenu rizika.

Očekivani rezultati:

Po završetku dvodnevne radionice, od učesnika se očekuje:

- Postignut dogovor u vezi strukture metodologije dobre prakse za procenu rizika;
- Razrađen prvi nacrt Modela metodologije za procenu rizika sa izborom najvažnijih tema u sadržaju.

Svrha radionice:

Svrha ove radionice je da pomogne učesnicima da:

- Koriste Međunarodni okvir profesionalnog postupanja i Međunarodne standarde profesionalne prakse interne revizije (standardi) za procenu rizika;
- Dostignu solidan stepen razumevanja procesa koji se koristi za procenu rizika tokom aktivnosti interne revizije;
- Razmotre preporučene pristupe za procenu rizika i odaberu pristup koji najviše odgovara njihovoj organizaciji.

Albana Gjinopulli, lider Radne grupe za procenu rizika i Stanislav Bichkov, ko-lider, su predstavili izveštaj o napretku Radne grupe za procenu rizika. Oni su izneli pregled najnovijih rezultata i plan budućih aktivnosti. Radna grupa je trenutno u procesu pripreme Modela metodologije za procenu rizika čiji okvirni sadržaj je osmišljen pre sastanka u Lavovu. Na sastanku je dalje nastavljen rad na tekstu Modela metodologije. Učesnici su radili u radnim grupama, a grupni rad je vodio Žan Pjer Garitte, stručnjak iz organizacije OECD SIGMA. Delovi na kojima su radili učesnici su: poglavlje o *vrstama rizika (kategorije)* i potpoglavlje o *kriterijumima rizika* koji će biti uključeni u Model metodologije.

Cilj Radne grupe za procenu rizika je prvobitno bio da konačnu verziju Modela metodologije predstavi na plenarnom sastanku u Tbilisiju, u proleće 2013. Međutim, u procesu pripreme materijala ispostavilo da je napredak sporiji nego što se očekivalo. Razlog tome je prilično teška materija koja se nije mogla obraditi za nepuna dva dana rada na radionici. Tokom diskusije o mogućnostima da se odloži objavljivanje dokumenta, članovi ZP interne revizije su se složili da je proces pripreme modela Metodologije važan zbog toga što članovi kroz njega uče, to jest da finalni proizvod mora da bude dobrog kvaliteta i svima razumljiv. Na sastanku Izvršnog odbora dogovoreno je da se u Tirani organizuje radionica u trajanju od dva i po dana, samo za procenu rizika. Organizacija OECD SIGMA će u proces pripreme predstojećeg sastanka Radne grupe za procenu rizika uključiti svog stručnjaka sa praktičnim iskustvom. Kada budu razmotreni rezultati Radne grupe postignuti u Tirani, biće odlučeni dalji koraci uvezi sa objavljivanjem završnog dokumenta.

Na radionici o proceni rizika, održane su prezentacije dve zemlje. Grigor Aramyan iz Ministarstva finansija Jermenije je najpre predstavio jermensko iskustvo u proceni rizika kod strateškog i godišnjeg planiranja interne revizije. Hoze Viegas Ribeiro, IGF, Portugalija, SIGMA, je predstavio iskustvo Portugalije u oblasti procene rizika.

2) Radionica radne grupe za obuku i sertifikaciju (9-10. oktobar 2012. godine)

Ciljevi i očekivani rezultati:

- Izrada smernica dobre prakse za kontinuirani profesionalni razvoj internih revizora u javnom sektoru;
- Finalizacija i usvajanje dokumenta Radne grupe za obuku i sertifikaciju koja će biti štampana, uključujući:
 - Program obuke za aktivne interne revizore koji je izradila ZP interne revizije u okviru mreže PEM PAL;
 - Model smernica za mentorski rad;
 - Rečnik pojmova koji se koriste u internoj reviziji;
 - Smernice za kontinuirani profesionalni razvoj internih revizora u javnom sektoru.
- Transformisanje Radne grupe za obuku i sertifikaciju u Radnu grupu koja će se baviti odnosom između interne revizije, finansijske inspekcije i eksterne revizije, i planiranje budućih aktivnosti nove Radne grupe.

Kristina Scutelnic, lider Radne grupe za obuku i sertifikaciju je predstavila ciljeve radionice i rezultate koji su do sada ostvareni u vezi sa obukom i sertifikacijom. Učesnici su usvojili dokumente koje je prethodno izradila Radna grupa za obuku i sertifikaciju, a koji će kasnije biti objavljeni: PEM PAL Program obuke za aktivne interne revizore, Model smernica za mentorski rad i Rečnik pojmova u oblasti interne revizije.

Radionica je bila posvećena razvoju Smernica dobre prakse za kontinuirani profesionalni razvoj internih revizora u javnom sektoru. Arman Vatian, član Resursnog tima ispred Svetske banke je napravio uvod u kontinuirani profesionalni razvoj. On je predstavio standarde, principe i prakse u ovoj oblasti. Rad na izradi Smernica dobre prakse kontinuiranog profesionalnog razvoja je nastavljen i uspešno završen u grupama. Završni dokument će biti uređen, a zatim usvojen od strane učesnika na plenarnom sastanku u Tbilisiju.

Edith Nemeth iz Ministarstva za nacionalnu ekonomiju Mađarske je predstavila mađarsko iskustvo u vezi sa programom kontinuiranog profesionalnog razvoja internih revizora. Nakon toga, Marija Matek iz hrvatskog Ministarstva finansija je predstavila hrvatsko iskustvo u vezi sa kontinuiranim profesionalnim razvojem internih revizora. Grigor Aramian iz Ministarstva finansija Jermenije je razmotrio način na koji se vrši ocenjivanje znanja internih revizora i kontinuirani razvoj u Jermeniji. Nakon prezentacija, vođena je rasprava o pitanjima koja su ostala nerazjašnjena i razmenjivane informacije o praksi u oblasti obuke i sertifikacije u različitim zemljama. Ispred zemlje domaćina, Sergeii Chornutsky iz državne finansijske inspekcije Ukrajine, predstavio je proces promene sistema koordinacije državne finansijske inspekcije Ukrajini.

3) Radionica radne grupe za osiguranje kvaliteta (11-12. oktobar 2012. godine)

Ciljevi:

- Sticanje znanja u vezi sa metodologijom za osiguranje kvaliteta iz iskustava zemlje domaćina i drugih zemalja;
- Revizija i postizanje dogovora o strukturi nacrt modela metodologije za osiguranje kvaliteta;
- Razrada metodologije za tekući nadzor;
- Planiranje daljnjih korake Radne grupe za osiguranje kvaliteta

Očekivani rezultati:

- Postignut dogovor o strukturi modela metodologije za osiguranje kvaliteta, sa akcentom na tekući nadzor;
- Razrađen prvi nacrt modela metodologije za osiguranje kvaliteta tekućeg nadzora

Svrha:

- Korišćenje Međunarodnog okvira profesionalnog postupanja i Međunarodnih standarda profesionalne prakse interne revizije (standardi) za osiguranje kvaliteta

Ljerka Crnković, lider Radne grupe za osiguranje kvaliteta je predstavila rezultate rada na radionici u Budimpešti, što je bio adekvatan uvod u nastavak aktivnosti. U toku rada, razjašnjeni su ciljevi Radne grupe za osiguranje kvaliteta. Učesnici su značajan deo vremena posvetili finalizaciji nacrt Obrasca metodologije za osiguranje kvaliteta. Razmotrili su nacrt sadržaja Smernica za kontrolu kvaliteta u toku vršenja revizije (tekuća supervizija) i gotovo završili sa pripremom završnog dokumenta. Izrađena je duga lista smernica. Lideri radne grupe će pripremiti sažetu listu koja će biti dostavljena učesnicima pre sastanka u Tbilisiju.

Nekoliko zemalja je predstavilo svoje primere dobre prakse u izradi metodologije za osiguranje kvaliteta. Joze Viegas Ribeiro, IGF, SIGMA, iz Portugalije, predstavio je iskustvo svoje zemlje u oblasti osiguranja kvaliteta interne revizije. Maksym Tymokhin iz državne finansijske inspekcije Ukrajine predstavio je evaluaciju kvaliteta interne i eksterne revizije u javnom sektoru u Ukrajini. Grigor Aramian, Ministarstvo finansija, Jermenija je predstavio procenu kvaliteta revizije u Jermeniji. Doroteia Manolova Dimitrova iz Ministarstva finansija Bugarske je izložila bugarsko iskustvo u proceni kvaliteta interne revizije. Nakon nacionalnih prezentacija, usledila je grupna diskusija o otvorenim pitanjima.

Pripremila: Polona Sirnik